

**Пам'ятайте
про
Україну!**

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редакция і Адміністрація
"Свобода", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНКСОІЗ (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250

PIK LXXXIX. 4. 187.

ДЖЕРЗІ СІТІ / НЬЮ ЙОРК СУБОТА, 2-го ЖОВТНЯ 1982

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 2, 1982

No. 187.

VOL. LXXXIX.

ВІДБУЛИСЬ НАРАДИ ДІЯЧІВ

ДЦ УНР В ЕВРОПІ

Мюнхен, Західна Німеччина. (УІФ). — В дні 19-21 вересня ц.р. відбулися тут наради членів і співробітників ДЦентру УНРеспубліки в екзилі в присутності президента Миколи Лівницького, голови Уряду проф. Ярослава Рудницького, члена УНРаді проф. І.Ковальського, інж. Г.Комаринського й інших.

Крім пологодження найпекучіших біжучих справ, зв'язаних із перенесенням осідку ДЦ УНР на американський континент, проведено ряд питань із української внутрішньої і зовнішньої політики у вільному світі та прийнято певні постанови, що будуть предметом дальших нарад на повному зібранні ДЦ УНР у Філадельфії осінню цього року.

На нарадах проф. Я.Рудницький подав завіт із своєї недавньої подорожі до Женеви, Царгороду, Атен і інших міст.

Відкриють пам'ятник

воїнам УПА в Пармі

Парма, Огайо. — Врочисте відкриття пам'ятника воїнам Української Повстанської Армії в Пармі відбудеться в неділю, 10-го жовтня, огод. 2-й по полудні на українському католицькому цвинтарі св. Петра і Павла при вул. Герц ч. 7700.

Пам'ятник збудований старанням Громадського комітету за проектом мистця Михайла Черешньовського на відзначення 40-річчя постанови УПА. Пожерт-

ви на його будову складало громадянство не лише з Клівленду, але й з інших осередків українського життя.

Пам'ятник посвятить духовенство католицького і православного віросповідань, а промовить до зібраних д-р Б.Крук-Мелодія. Виступлять ще: м-р С.Воланік, С.Буря, Г.Штайнген, д-р Ю.Оришків, П.Венгрен і хор парафії св. Андрія. Програму вестиме інж. С.Голяш - Мар.

Відзначать 40-річчя УПА у Воррені

Воррен, Миш. — Як уже інформовано, тут в залі Українського Культурного Центру в неділю, 3-го жовтня, відбудеться відзначення 40-річчя Української Повстанської Армії (УПА). Губернатор штату Вілліам Міллікен, який очолив почесний комітет, проголосив прокламацію для вшанування тих роковин, а подібні

прокламації видали посади кіннадцятих міст південносхідного Мишигену. Ці посади, як і сенатори Карл Левін і Дональд Рігл, як теж численні конгресмени, входять в склад Почесного комітету.

Ціловий комітет очолює д-р Богдан Крук-Мелодія, колишній старшина УПА.

Сестри Василянки відкрили

новий Дім молитви

Філадельфія, Па. — Сестри Василянки Провінції Чоловіколюбця відкрили Дім молитви св. Василя тут в приміщеннях при Динді авеню у серпні ц.р.

Архiepіскоп-Митрополит Стефан Сулик уділив дозволу на відкриття і провадження реклекційного дому й молитовного осередку в приміщеннях. Поодинокі особи, організації, чи молитовні групи, зацікавлені спокійним й миролюбним прибижищем для реклекційних днів, вечорів молитви, приватних чи групових молитов, одиоденних молитов, щоденною Божественою Літургією та приміщенням для переночування, повинні звертатися листовно на адресу: С.М.Юдита, ЧСВВ, 1825 Lindley Ave., Philadelphia, Pa. 19141 або телефонувати на числа: (215) 329-2992 або 327-7217.

В ТОРОНТО ВІДКРИТО СВИТОВУ ВИСТАВКУ

УКРАЇНСЬКИХ МИСТЦІВ

Торонто, Онт. — У четвер, 16-го вересня ц.р., тут в присутності біля 500 гостей, в тому понад 30 мистців-учасників, міністер Онтаріо для справ громадянства й культури Брус МекКафрі офіційно відкрив Світову Виставку Українських Образотворчих Мистців в Торонто.

У своєму слові в пресовому комунікаті з той ж дати, міністер МекКафрі підкреслив, що на виставці показано 120 творів 87-ох мистців українського роду з 9-ох країн на 3-ох континентах. За це величезне досягнення міністер погратулював організаторам виставки, яка, як він сказав, приносить до розвитку культури й покращання багатокультурних зв'язків в Онтарію.

Д-р С.Яр. Кальба, координатор виставки і господар вечора, в імені галерії Канадсько-Української Мистецької Фундації і Понівників М. і Я. Шафранюків привітав усіх привітних, а зокрема членів Селекційного комітету С.Гордицького, д-ра Б.Стебельського, М.Левницького, мистців-учасників, а між ними сеньйорів: Е.Козака, М.Мороза, В.Сіманцева і здалекої Австралії В.Савчака. Він ствердив, що виставка є справді міжнародною і репрезентативною за групами віку й різних стилів мистців, половина з яких виховувалась в Україні, а друга половина здобула професійний вишкіл в країнах їх поселення. Їх всіх єдиє те саме

джерело творчої інспірації — спадщина української культури і мистецтво діюче в країнах їх теперішнього перебування.

Міністра МекКафрі представив посол Онтарійського парламенту м-р Ю.Шимко, а подяку від української громади йому зложив д-р О.Рудік, перший заступник президента Централі і голова торонтського Відділу КУК. Оба вони піднесли значення виставки для дальшого розвитку української культури і підкреслили прихильність та фінансову допомогу одержану від уряду Онтарію і від Шевченківської Фундації у Вінніпегу. Повідомлення міністра про призначення додаткової субсидії на закуп деяких творів з цієї виставки для КУМФундації, д-р Кальба прийняв із щирою подя-

Округи УНС Піттсбургу і

Вінніпегу відбудуть

організаційні наради

Джерзі Сіті, Н.Дж. — З Організаційного Відділу інформують, що в неділю, 10-го жовтня ц.р., округи УНСОюзу в Піттсбургу, Па. і Вінніпезі, Канада, відбудуть організаційні наради.

Наради Округи Піттсбург, яка об'єднує 18 Відділів західної Пенсильванії із майже 3,000 членами, відбудуться в домі власного Дому 161-го Відділу УНСОюзу при 600 Глендів авеню в Еймбриджі, Па. Початок нарад назначено на 2-гу годину по полудні. В нарадах участь візьме головний передсідник д-р Іван Фліс і головний радник Андрій Джула. Слід згадати, що А.Джула є секретарем 161-го Відділу і завдяки його відданій праці цей Відділ є власником імпозантного власного Дому, де гуртується вся громадська і союзова праця цієї місцевості.

Наради Округи Вінніпег — Західної Канади, до якої належить 18 відділів, що разом нараховують майже 1,500 членів, відбудуться о годині 10-й рано в залі Українського Національного Об'єднання при 10629 98-й вулиці в Едмонтоні, Альберта. Згадані наради мають подвійний характер, перше відбудуться Загальні збори для вибору Управи, а опісля будуть організаційні наради. Український Народний Союз під час нарад буде репрезентувати голова Контрольної Комісії УНС м-р Іван Геврик, який до речі, є секретарем 445-го Відділу у Вінніпезі, а також і голова Округи.

Наради в згаданих округах заплановано в рамках осінньої покаявничої кампанії, яку розпочато з днем 1-го жовтня. Подібні наради є заплановані Організаційним Відділом майже у всіх союзових округах Америки і Канади і вони повинні бути стимулом у згаданій кампанії, завданням якої є придбати 1,000 нових членів до 31 грудня ц.р.

Переговорюють в справі

торгівлі з СССР

Нью-Йорк, Н.Й. — Державний Секретар Джордж Шульц, залишаючи на боці важливу справу американських санкцій проти тих європейських союзників, які фінансують російський газопровід, перервав ряд конференцій з поодинокими представниками західноєвропейських країн. Це включало міністрів закордонних справ Франції, Британії, Італії й Західної Німеччини. Згадані країни є головними доставниками американської технології для СССР.

Тому, що різниці в поглядах щодо газопроводу є такі великі, узгоджено, що розмови повинні бути присвячені питанням загальної торгівлі Заходу із Советським Союзом. Враження про настанову Шульца було майже ідентичне у всіх європейських дипломатів, а саме, що він підходить до справ повільно й зрівноважено, не висуваючи нагалих пропозицій і не вимагаючи негайного рішення від своїх співрозмовників. (Закінчення на стор. 4)

Франція і Італія підтримують

Америку в справі Ливану

Нью-Йорк, Н.Й. — Міністри закордонних справ Італії й Франції, які прибули на сесію Асамблеї Об'єднаних Націй, заявили, що вони вповні погоджуються зі становищем ЗСА щодо речення перебування їхніх збройних частин в Ливані.

Італійський міністер Еміліо Кольомбо заявив, що евакуація італійських збройних частин залежатиме не від "дати", а від "факту". Тим, "фактом" буде евакуація чужинецьких частин з Ливану, а саме сирійських і ізраїльських, і це повинно "статися в якнайкоротшому часі".

Французький міністер Кльод Чейссон був дещо більш дипломатичним, кажучи, що евакуація чужинецьких частин є передумовою до виходу з Ливану американських, французьких і італійських "сторонів миру".

Кольомбо додав, що до чужинецьких збройних частин він зачисляє також тих членів ПВО, які ще далі перебувають в Ливані, додаючи, що ці частини не повинні стати "елементом торгу" за мир на Близькому Сході.

Чейссон запевнив Ізраїль, що його північні кордони хоронитимуть частини Об'єднаних Націй, згідно з чотирьох сторінкою угодою. Він далі ствердив, що Рада Безпеси ОН є відповідальною за втримання миру на Близькому Сході. Чейссон признав, що СССР буде мати також голос в цій справі, тому що його границі є у близькій віддалі від Ливану.

Ізраїль, як відомо, є вперто проти того, щоб "хорошими людьми" в Ливані були збройні частини ОН, домагається, щоб евакуація ізраїльських частин з Ливану втримання миру в тій країні було доручено американським, французьким і італійським збройним частинам. Міністер закордонних справ Великої Британії, Френсіс Пім, заявив, що "твердою проблемою Близького Сходу є право палестинців на свою власну територію". Він теж критикував ізраїльську інвазію Ливану, кажучи, що ця "інвазія перейшла далеко самі вимоги безпеки Ізраїлю".

Від українських організацій господар привітав: інж. В.Безхлібника, генерально (Закінчення на стор. 4)

ДЖ. БАКЛІ ОЧОЛИВ РАДІО

„ВІЛЬНА ЕВРОПА“ І „СВОБОДА“

Вашингтон, Д.К. — Колишній республіканський сенатор з Нью-Йорку Джеймс Л.Баклі, був назначений президентом Роналдом Регеном на керівника „Радіо Вільна Європа“ і „Радіо Свобода“. Президентом тих двох злучених організацій є Френк Шекспір, бувший голова американської інформаційної агенції, які є відомі під ініціалами БІБ, тобто „Борд фор Інтернешенел Бродкестінг“.

Досі Баклі був асистентом для справ безпеки в Державному департаменті. Він займав це нове становище після резигнації Глена Фергюсона, колишнього президента університету Коннектикут, який займав це становище понад чотири роки, але зрезигнував тому три тижні, будучи невдоволеним з певних законодавчих рішень відносно американських урядових і напівурядових радіомовлень призначених за кордон.

Перед назначенням на становище в Державному департаменті, Баклі був сенатором штату Нью-Йорк до 1976 року; в 1980 році він кандидував на сенатора зі штату Коннектикут, але його переміг Кристофор Дадд.

Назначення Баклі на становище керівника двох радіодіапазонів, які є фінансовані федеральними фондами, але у приватному зарплатенні, йде в парі із заходами Уряду зміцнити офіційну американську радіостанцію „Голос Америки“.

В Америці

СЬОГОДНІ, ЗОКРЕМА З УВАГИ НА ВИБОРИ в листопаді, як республіканці, так і демократи, взявши на приїзд економічній труднощі Америки, скидають вину один на одного, атакуючи і представляючи кожен із свого пункту бачення економічної ситуації. Президент Роналд Реген сьогоднішні труднощі в економіці приписує демократам, які на протязі цього року ставили йому опір у переведенні його планування, що могло б причинитися до покращання економічної ситуації. Промовляючи на митингу в Ричмонді, Вірджинія, він назвав 14-місячну рецесію — „трагічну карю“ попередньої „демократичної монополії“ федерального Уряду. Натомість демократи закидають Президентів, що він неправдиво обвинувачує демократів за сьогоднішню рецесію в Америці. Чарльз Т.Манкатт, голова Крайового демократичного комітету, заявив, що причина сьогоднішньої кризи „виводиться із суперечності монетарної і фінансової політики Уряду Регена“, започаткованої в липні 1981 року у дев'ятисторіковому офіційному звіті статистичних даних в обороні його погляду.

У СЕРЕДУ, 29-го ВЕРЕСНЯ Ц.Р., СЕНАТ — 72 голосами за до 26 голосів проти затвердив тимчасовий законопроект видаткування федерального Уряду, який увійшов в життя у п'ятницю, 1-го жовтня. Сенат відкинув, однак, намагання деяких сенаторів, щоб користуючись цим законопроектом, вводити великі зміни в крайовій політиці. Незначною кількістю голосів схвалено підтримати фондами нуклеарний реактор-розмножувач, побудова якого вже розпочалася над рікою Клінч, як теж дати фонди на ракети типу МХ. Пропозиції демократів, щоб призначити грошову допомогу працюючим в публічній службі, як теж, щоб поширити бенефіти для безробітних, Сенат відкинув.

РЕКОРДОВЕ ЧИСЛО БАНКРУТСТВ ЦЬОГО РОКУ заповнює своїми справами суди, спонукує до дебат у Конгресі, і, як деякі економісти стверджають, — не служить оздоровленню економіки. Як припускають знавці цих справ, кількість банкрутств наступного року дійде до 440,000. Це буде найбільше число банкрутств від часу великої депресії в Америці.

УЧИТЕЛІ ШКОЛИ В ТІНЕКУ, Н.ДЖ., ЯКІ відмовились підпорядкуватися розпорядженню суду і дальше страйкувати, уз'язнено. З-поміж 541 страйкуючих учителів секретарів і помічників замкнено 35 осіб у мобільному домі, що знаходиться у прибудові в'язниці повіту Берген. Суддя Найвищого стейтового суду Шервін Д.Лестер, заявив, що „закомандував“ управі початкової школи в Тінеку, щоб доки вчителі не покінчать із страйком — щоденно ув'язнювати 50 осіб із страйкуючих.

ЛІКАРЕВІ Д-РОВІ ДОНАЛДОВІ Р.КОЛЕВІ регенти Нью-Йоркської стейтової ради відбрали дозвіл на дальшу лікарську практику на основі цього, що його обсяжні вилікувати хворих на рака пацієнтів були „рівнозначні шарлатанству“. Хірург Кол називає себе піонером у лікуванні рака — лазером, різними експериментальними лікарствами та терапією.

У ШПИТАЛІ В ЛОС-АНДЖЕЛЕСІ, КАЛІФ., ПОМЕР 82-річний Пол Коллсман, винахідник альтиметру. Винахід Коллсмана був величезним кроком вперед на шляху прогресу в летунстві. Від часу винайдення альтиметру, пілот не керувався уже тільки інстинктом, а точно притримувався вказівок цього приладу, який мірив і записував висоту, на якій знаходився літак.

ХОЧ ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕГЕН НЕ ЗАЯВИВ ЦЕ публічно, проте він має намір продовжити перебування американської морської піхоти в Ливані до трьох місяців, або навіть довше, якщо цього вимагатимуть обставини для стабілізації цієї країни і відтягнення усіх чужинецьких військ.

В БЕЙРУТІ ЗГИНУВ

АМЕРИКАНСЬКИЙ ВОЯК

Бейрут, Ливан. — На міжнародному летовищі тут у четвер, 30-го вересня, вибухом експлозивного відламку бомби поранено чотирьох американських морських піхотинців, один з яких помер на операційному столі, а інший знаходиться у критичному стані. Прізвища цих двох будуть подані після того, як повідомлять їхні родини.

Вибух цей стався всупереч тому, що спеціальний американський загін перевіряв терен, відшукуючи відламки бомб, гранат тощо біля летовища в Бейруті. Вибух стався коротко після відкриття летовища для першого від 7-го червня — дня інвазії ізраїльтян в Ливан, — комерційного лету.

Згідно із звідомленням про цей вибух, з дві версії про причини, що його спричинили — перша, що вибух стався у наслідок розриву ланцюгової бомби, що її скинули ізраїльські літаки під час бомбардування Ливану; або від артилерійської розвідної кулі. Військове командування ЗСА переводить слідство і покищо ані не підтримує, ані не відкидає припущення про причини вибуху.

Розбився советський літак,

6 осіб згинув

Люксембург. — Советський джетовий літак летючий лінії Ерофлот, Ілюшін-62, в якому було 11 членів екіпажу і 66 пасажирів, зразу ж після приземлення на летовищі тут вчорашній в середу, 29-го вересня, з'їхав з пробижної доріжки, в'їхав у дерева і вибух. В наслідок цієї аварії згинув 6 осіб і 26 поранено.

Люксембургська поліція повідомила, що тих, які врятувалися, — деякі з них, із дуже поважними попеченнями, — перевезено до п'ятих міських шпиталів та до медичного центру в Мец, Франція. Деякі врятувалися з охопленого полум'ям літака самі й кинулися бігти до поближних фарм, злімаючи подорожі. Інших врятувала група наглої допомоги на летовищі. Поліція ствердила, що ті особи, що згинув — це люксембуржці і один француз.

„Ілюшін-62“ приземлився на летовищі в год. 8:23 вчора при добром стані видимості, але раптом звернувся направо приблизно 1,000 стіп, зламуючи дерева ще на якихось 100 стопах, перелетів, як зупинився і спалахнув. В рятувальній акції взяли участь 250 членів медичної і рятувальної допомоги. На летовищі був присутній советський повітряний ліній Ерофлот стався влітку 6-го липня. Ілюшін-62, що вилетів з московського летовища Шереметьєво, розбився незадовго після відземлення, і, згідно з повідомленнями західних джерел, в тій катастрофі згинув 66 осіб. Советська преса не подає числа загиблих в аварії, що була вже шостою для Ілюшін-62 або Ілюшін-62М. Найгірша аварія советських літаків трапилася 13-го жовтня 1972 року, коли розбився джетовий літак „Ілюшін“ у Москві й загинув 176 осіб.

У світі

МІЖНАРОДНИЙ ІНСТИТУТ СТРАТЕГІЧНИХ СТУДІЙ у своєму raporті про воєнний баланс 1982-1983 років інформує, що європейський баланс нуклеарної зброї змінюється на користь Сходу. Інститут цей, що займається безпекою, обороною і контролю зброєння, фінансують приватні устнови 50-ох країн-членів ЗСА, згідно з raporтом, має 2,000 більше нуклеарних бойових головок, ніж Советський Союз, але СССР має більший метатоннаж. Зміна в некористь Заходу наступила після збудування Москову нуклеарних ракет типу СС-20 в той час, як країни НАТО не розбудовували свого ракетного арсеналу. ЗСА має 6,920 суходільних і морських бойових головок, в той час, як Советський Союз посідає приблизно 7,000 головок. Крім інших переваг советського блоку в цьому raporті подано, що Варшавський Пакт має у своєму розпорядженні 4,124 ракети далекого і середнього засягу, і це у порівнянні з 1,643 ракетами в арсеналі НАТО.

В СХІДНОМУ ЛІВАНІ ЗАГИНУВ НАЧАЛЬНИК військових операцій Палестинської Визвольної Організації (ПЛО) 52-річний Абу Валід, який керував спротивом палестинців у західному Бейруті, а після евакуації ПЛО із столиці Ливану, керував військовими операціями ПЛО в долині Бекаа. Несподіваний напад на Абу Валіда і його групи озброєних людей стався в західній частині долини, 30 миль на схід від Бейруту. Він був поранений й помер в ліжничі в Дамаску. Речники ПЛО заявили, що напад на воєнків ПЛО перевели „сіоністські вбивці і їх агенти“ і загрозили відплатою.

ВАТИКАНСЬКИЙ ОФІЦІЙНИЙ ЧАСОПИС „Л'Оссерваторе Романо“ засудив так званий „банк сперматозоїдів“ за експерименти вирощувати генів шляхом штучного запліднення, називаючи ці спроби „відкрито расистськими“ та відлунням нацистських експериментів створити т.зв. „суперменів“, геніяльних чоловіків і жінок. Часопис натякає на „банк“, створений „американським мільйонером“, що „безсумнівно, відноситься до установи, що її створив каліфорнійський банкір Роберт К.Грегем, щоб дістати сперми нобелівських лауреатів та науковців з високим рівнем квоціента інтелігенції“.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ БІЛЬШІСТЬЮ ТРЬОХ голосів відкинула 30-го вересня резолюцію, промотором якої був лідер республіканської меншості Роберт Майкл про зняття ембарго на продаж Советському Союзові американських модерних технологічних частин для газопроводу з Сибіру до Західної Європи. Республіканці підтримували Президента — 154 за і 57 — проти, цим самим висловилися проти свого лідера Майкла. Резолюція ця пропонувала залити санкції Президента в силі ще на 90 днів, після чого, при умові, що Президент матиме докази, що СССР при будівлі газопроводу не вживав невідповідної робочої сили, відкликати санкції. Обвинувачення в уживанні невідповідної сили подали опоненти побудування газопроводу. Советський Союз, до речі, заперечив вживання в'язнів для конструкції газопроводу.

СВОБОДА

SVOBODA USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. USA members 65¢ a month. Change of address — \$1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право вилучати і скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСОУ 65¢ місячно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346

Jersey City, N.J. 07303

Нова трагікомедія в ОН

Дня 21-го вересня ч. р. зібралася на наради 37-ма з черги Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй. На її президента обрали чим разом мажоритарного дипломата Імре Голля, попередивши його вибір пропагандою, що прославляла ніби його безсторонність і політичну чесність. Тим часом новий президент Генеральної Асамблеї не знайшов іншої теми у своїй привітальній промові, як боронити Советський Союз за його агресію і поведінку в Афганістані. Жертви советського перебування в Афганістані є, мовляв, нічим у порівнянні з масакрою, яку переживали в двох таборах палестинських втікачів у західній частині столиці Ливану Бейруті (Текст цієї промови був напевно складений в Москві). Деякі американські коментатори звернули зразу увагу, що 1) в Афганістані загинули від советської агресії тисячі цивільних людей, коли у Бейруті число жертв доходить максимум до кількох сот; 2) у Бейруті масакру пережили араби над арабами, християнські міліціонери, розлючені вбивством їхнього лідера-команданта, новообраного президента Ливану, бомбою, що її підкинули фанатики мусульмани; 3) це правда, що Ізраїлеві нема діла в сусідній суверенній арабській державі Ливані, але вони, Ізраїльці, загналися туди у погоні за палестинськими терористами, які створили цілу свою приватну армію на території Ливану, звідки шарпали Ізраїль, і сам Ізраїльський прем'єр Бегін протестував, щоб ту виправу Ізраїля називати „інвазією“, бо, мовляв, Ізраїль не прагне ні кусня ливанської землі і після унеквідлення терористів відкинув з Ливану всі свої війська — чого не хоче зробити Советський Союз, який поводить в Афганістані, як у поярмленій ним країні.

У перших днях нової Генеральної Асамблеї були й інші подібні трагікомічні події. І так, комуністична Куба раптом виступила в ролі оборонця Пуерто Ріко, як ніби переслідуваної колонії Америки. Насправді Пуерто Ріко користується найширшою автономією з власним губернатором і власною асамблеєю та вільними демократичними виборами, в яких ще ні разу не виграли пуерторіканські націоналісти, які вимагають самостійності. Велика більшість населення Пуерто Ріко здає собі справу, що той їхній острів на Караїбському морі економічно не самовистачальний і залежить виключно від фінансової допомоги з боку Америки та від туристичного руху, майже в цілості з Америки. Сам пуерторіканський губернатор є за перетворення Пуерто Ріко на статус 51-го американського штату, себто прагне ще тіснішої зближки з Америкою, як вона є тепер. Внесок Куби на поставлення справи Пуерто Ріко на денний порядок провалився 70 голосами „проти“ 30 голосів „за“.

За а майже одногласно перейшов внесок, підтримуваний комуністичним блоком, плюс „неутральні“ з так званого Третього світу і плюс всі арабські країни, — яким натавровано Ізраїль за масакру палестинців, що її пережили ливанські мусульмани у Бейруті, бо, мовляв, у ті дільниці перебували тоді ізраїльське військо і його командири допустили міліцію „Фаланги“ до палестинських таборів.

За деякими американськими коментаторами, американська амбасадорка в ОН Джін Киркпатрік була б також голосувала за цю резолюцію, якби була інша її стилізація. Резолюція вимагала переведення суворого слідства в справі бейрутської масакри, але водночас вимагала санкцій супроти Ізраїля. Американське представництво в ОН звертало, — читаємо в газетах, — правильно увагу, що не можна вимагати санкцій ще перед проголошенням вислідів слідства, та що, зрештою, в даному випадку та резолюція була аж надто одностороння, бо не згадувала нічого про довшу чергу терористичних актів, що їх переводили палестинці проти Ізраїля аж теж не таврувала вбивства мусульманськими фанатиками ливанського президента.

Комуністичні й арабські країни радіють, що та резолюція перейшла в Генеральній Асамблеї 147 голосами і що тільки Ізраїль і Америка голосували „проти“.

Такий вислід голосування дійсно вказує на брак солідарності у західному світі та про занепад впливів Америки на терені тієї найвищої міжнародної установи, яка не існувала б без фінансової підтримки Америки. Потішатися можна, що все одно малохто у широкому світі цікавиться тим, що взагалі діється в Об'єднаних Націях і така чи інша резолюція ОН не має реального значення. Як недавно ствердив сам генеральний секретар ОН, перуанський Гавел Перез де Куар ОН зійшли до ролі „дискусійного клубу“ і давно перестали — чи пак ніколи не були — інструментом миру.

ПІСЛЯ БІЛЬШЕ ЯК ДЕКАДИ КОНТРОВЕРСІЙНОЇ дискусії, розпочато будову реакторно-розмножувача ядерної енергії в Овк Брідж, Тенн., над рікою Клінч. Водночас наближається дата, коли в Сенаті відбудеться голосування в справі стримання фінансування цієї ядерної станції, яка, коли завершиться її побудова, буде першим крайовим плутонійно-ядерним реактором-розмножувачем.

Автор приймає їх, або відкидає, то його право, але підписує той документ лише ті, хто згоден з його остаточним текстом. За любую кількість підписів документ вважається документом Групи.

Підкреслюю і звертаю особливу увагу на те, що ніхто і ніщо, крім особистого рішення, не може виключити члена Групи із її складу. Де б не знаходився член Групи, він має право брати участь в її роботі доступними йому засобами. Іменно це в умовах жорстокого урядового терору і довелось Московську групу до сьогоднішнього розсіювання. От як це виглядає в цілому.

Троє ще не заарештованих членів Групи (Боннер, Калістратова, Мейман) в Москві. До останньої хвилини ця трійка становила собою діючий центр цілої Московської групи. Тепер їх заблювало КГБ і діяти вони не можуть.

Дванадцять, включно з чотирма членами робочої комісії по розслідуванню зловживань психіатрією у політичних цілях (Орлов, Шаранський, Слєпак, Ланда, Сєребров, Оспіова, Нєкєпєлов, І. Ковальов, Бахмєн, А.С. Подрабєнєк, Грєвєнєв, Карягін) у в'язницях, таборів, на засланні. Ніхто з них не заявив про вихід зі складу Групи і вони тому

Петро Григоренко

3 ПРИВОДУ „САМОРОЗПУСКУ“ МОСКОВСЬКОЇ ГРУПИ

II

залишаються її членами. Більшість із них до того ж найшла засіб потвердити своє членство в Групі і останньою сповісттю, що аважє себе „відраджєнні для вивчення дотримування прав людини в містіях ув'язнення; у таборах створено табірну Гельсінкську групу.

Шість, включно з двома вигнанцями (Григоренко, Гінзбург) і чотирма емігрантами (Алексєєва, Мнєх Борієнов, Ярєм-Агаєв) мешкають у вільному світі. Всі вони в тій чи іншій формі беруть участь в захисті прав людини і Гельсінкських груп. При цьому вони ґрунтовно ввійшли в міжнародний Гельсінкський рух, встановили ряд корисних міжнародних зв'язків, і наважались контакти, включно до дружніх, у наукових колах, профспілках, серед політичних і суспільних діячів і з населенням країн проживання. Абсолютно ясно, що тепер, коли осередок Групи в Москві перестав діяти, істотно ще діючий центр групи переміщується за кордон. Група не саморозпус-

II

кається, а змінює місце діючого центру і зміст своєї роботи. Самозрозуміло, що тут не можна зробити всього, що робилося в Москві, але боротись за звільнення членів Групи й інших політв'язнів в СРСР, домагатись виконання Гельсінкського заключного акту, або його уневажнення, можна і необхідно. Для цього треба об'єднати наявних на еміграції членів Московської групи, поповнити їх склад дошлюбним числом, активних московських правозахисників, що тепер є на еміграції і, проголосивши Московську Гельсінкську групу в вигнанні, негайно розпочати активну дію.

Не можна переходити на похоронні мотиви із-за цього, що могутній апарат державного терору замкнув рота ще трьом правозахисникам. Не можна скіглити з приводу цього, що „нещасні сателіти“, то бач, Українська, Литовська, Вірменська і Грузинська Гельсінкські групи навіть що „саморозпуску“ оголосити не можуть, тому що всі їхні члени ув'язнені. Треба зрозуміти,

що відсутність заяв про припинення роботи тієї чи іншої групи є показником не слабости, а сили. Якби найшліхс охотники заявили про саморозпуск, то їм би трибуна дала навіть із-за грат. Але біда „органів“ в тому, що вони вивозять членів Групи, одного за одним із Мєрдєві і Пєрму до Києва і Вільноса, провадять з ними виховну роботу (недавно в Києві проводили таку роботу з Вячеславом Чорноволем), але бажаних оголошень саморозпуску не знаходиться.

„Сателіти“ мовчать? Так мовчать! А що дивного? В Україні, Литві, Грузії, Вірменії душать правозахисний рух не гірше ніж в Москві. Голоси національних груп не чути з тієї ж причини, з якої заглух Гельсінкський голос і в Москві. Але мовчазні голоси є не тільки в Москві, але і в Україні, в Литві, в Грузії, і навіть у Вірменії. Кількість цих мовчазних різна. В Україні, як мені відомо, їх дещо більше ніж в Москві, хоч втрати в Українській Групі дуже великі. На сьогоднішній день в тюрмах, таборах і засланні — 27, при тому сім із них, у кого кінчалися терміни ув'язнення, за останній півтора року засуджені на нові терміни, три від-

(Закінчення на стор. 3)

Михайло Кучер

КОНФРОНТАЦІЯ У ПОЛЬЩІ МОЖЛИВА

ського соціалізму. Поляки, які живають подібних аргументів — речники советських імперіалістичних інтересів. Польський уряд знає, що не може переконати громадянство у правді марксизму-ленізму, але інших аргументів просто немає. Догмат соціалізму не дозволяє Москві на розмову із „Солідарністю“. Очевидно не всі в ЦК КПСС безнадійно запаморочені ідеологією. Вони знають як нашкодила Польщі чужа ідеологія, але не відступлять від своєї політики, бо інакше втратять владу в сателітних країнах. Врешті більшовики вірять, що їх політика раціональна, хоч основана на анахронічній доктрині Маркса з XIX сторіччя. А втім, політика Москви цинічна. Москва готова загубити світ для перемоги своїх імперіалістичних інтересів. Очевидно людина, яка стане на місце Брежньєва, можливо, буде більш прагматична, але вона не піде на таку політику, яка б територіально зменшила СРСР. Історія нам каже, що минулі імперії пішли на розбиття, але не погодилися на реформи.

Советський соціалізм кінчає самогубством не тільки у Польщі, але й у цілому світі, включно з СРСР. Справжній советський соціалізм досі невідомий у світі і в тому — причина його успіхів. Там, де советський соціалізм пізнали — від нього відвернулися, наприклад, у Єгипті. З другого

боку більш обережна тактика „Солідарності“ тільки відсувала б на пізніше приєднання військового типу уряду, очевидно також тоталітарного. Відступ комуністів завжди має характер тактичний. Якщо партія знову повертається до сили, незнайо їде до протинаступу і нищить попередні уступки. Конфронтація — це альтернатива. На конфронтацію, себто на її успішність у Польщі, немає ніяких надій, але все таки вона можлива. Неуспіх советського соціалізму у світі вможливує того роду конфронтацію у Польщі. Теперішній польський уряд навіть хоче конфронтації із громадянством, щоб, розчавивши вибух страшною ціною, купити спокій на умовах Москви. Тільки, що після конфронтації у Польщі небагато зміниться. Можливо, до іншого розвитку подій у Польщі прийде після Брежньєва.

Справді трагічна економічна криза у Польщі ускладнює соціально-політичне становище. У Польщі не вистачає харчування, а кількість населення на 1 квадратний кілометр менша як у більшості західноєвропейських країн. У Західній Німеччині кількість населення на 1 квадратний кілометр удвоє більша як у Польщі, і все таки ця країна вивозить велику кількість пшениці, ячєя, масла і курячого м'яса.

Польські видання сільсько-господарського змісту,

що не підлягають цензурі, пишуть, що головною причиною харчової катастрофи слід вважати поступове введення колгоспної системи. Польський селянин із власника землі обернувся в орендара. Влада трактує землевласників-селян як кріпаків. Такому селянину кожного дня держава може відібрати землю, забронити будувати. Може забрати дітей у віддалені шкільні інтернати, синів забрати в армію, або послати примусово працювати у совхозі.

Влада вирішує, що і коли треба сіяти. Посилає на поле комбайни за рахунок селянина. Часто комбайни косить нестиглі збіжжя. Без дозволу селянин не може купити паливо, будівельний матеріал, машини, хемічні добрива. Третину свого часу селянин тратить на черги. Використання тут — страшно. Наприклад, держава купує у селянина яблук за 2 золоті кілограм, а продас за 40 золотих. За літр молока держава платить стільки, скільки коштують склянка сільської води.

Селяни мають пенсії. Але, щоб дістати пенсію, треба віддати державі землю, будинки. Селяни, ясна річ, протестують проти такої пенсії.

Польська промисловість продуктує також бойову техніку, яка їде в СРСР, а Москва віддає польську зброю у кредит урядам, які практикують терор та агресивні війни. За польські товари Москва платить дуже дорогою нафтою та іншими виробами, які знову таки живаються у воєнно-промислового комплексу, що працює в користь СССР.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про бачене у телевізії

Останні статистичні дані в Америці подають, що пересічна американська дитина переводить на тиждень 26 годин, дивлячись на телевізійні програми. А далі подають, що американська молодь до закінчення 18-го року життя бачить у телевізії 18,000 убивств і 350,000 комерційних оголошень.

Перечитавши таке, стає моторошно — правда? Але все ж, як ми і критично ставимось до телевізійних програм та всього лиха, що вони приносять, треба безсторонньо признати, що телевізія має також позитивні сторінки. Ось, наприклад, вона стала джерелом і постійною товаришкою старших, самотніх та хворих людей. Вона частенько вступає й газету, книжку, театр і є їхнім єдиним щоденним лучником із зовнішнім світом, який для цих людей важко, а то й зовсім недоступний.

Тому, коли знаємо дуже добре про погані впливи телевізії на молодь та в обличчя таких статистик, які ми найшли, боїмося наслідків того, коли ремеслуємо слухно на якість програми, не забуваймо, що це сьогоднішнє лихо для деякого — благодать.

Саме з думкою про це і про тих численних людей, яким телевізійні програми справді упрямлюють життя слідували ми недавно до європейської телевізії та порівнювали до північно-американської.

На жаль, перше, що нас вразило це те, що європейська телевізія, до речі, в більшості націоналізована, зокрема у Франції програма просякла американськими передачами найгіршого рівня, а при перекладі на французьку чи німецьку мови, вони роблять ще гірше враження, як тут. Либонь запозичення чужих програм фінансово краще оплачується, бо ми завжди бачили багато такої „винини“ не лише між американським, й європейським континентом, а також поміж країнами Західної Європи.

Приємно вражають у Західній Європі часті численні телевізійні дискусії на різні теми, не лише політичні але й культурні, як теж те, що властиву програму не перебивають оголошеннями, а дають їх поміж програмами.

Можливо, що з думкою про старших людей, які є вибавляними але постійними глядачами, багато сьогоднішніх програм, побудованих на ностальгії та споминах минулого, як, наприклад, у Західній Німеччині постійно ще передають добре знайомі старшому поколінню фільми „тижневики“ із часів Другої світової війни (з відповідним критичним коментарем), а у Франції давні фільми і пісенські з 1950-их років. Треба взяти при тому до уваги, що число телевізійних станцій у Західній Європі мінімальне (дві-три), а час передачі наполовину коротший як в США.

Найцікавіше, однак, було слухати щоденні новинки та порівнювати їх із добре нам відомими американськими коментарями. У європейських новинках вражає сильна політична пропаганда теперішніх урядів. Саме слухаючи її ми вперше оцінили справді роззброюючи, а часто політично некорисну ширість та самориторию американців.

Ту політичну пропаганду завважили ми особливо у Франції, після першого року „панування“ Міттерана, в часі якого змінено обсяду усіх існуючих трьох телевізійних станцій, насаджуючи соціалістичних, а то й комуністичних коментарів політичних подій. У висліді, тепер публіка недоволена, що всі події навісвітні тільки з однієї сторони, та жадає більшої об'єктивності.

Але подібний натиск уряду на політичні коментарі відчувається також у Західній Німеччині. Цей натиск режиму не дозволяє ніяк виробити собі, на підставі зачутого, погляду на що чи іншу справу чи подію. Але саме в обличчя таких спостережень відчуваємо щойно як далеко ми вже за тридцять років просякли американським демократизмом і свободою думки.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

Володимир Барагура, Вудгейвен, Н. Й.

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ-СОЮЗОВЦІ! УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ РОЗПОЧИНАЄ ОРГАНІЗАЦІЙНУ ОСІННЮ КАМПАНІЮ, ЗАВДАННЯМ ЯКОЇ Є ПРИДБАТИ ДО КІНЦЯ РОКУ 1,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ. ТІЛЬКИ СПІЛЬНОЮ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЮ БЛАГОРОДНУ МІСІЮ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

3 приводу...

(Продовження зі стор. 2)

були терміни ув'язнення і живуть вдома під поліційним наглядом, сім на примусовій еміграції, шість з них поклали на еміграцію після відбуття відповідних термінів ув'язнення. Коли врахувати що в першому складі Групи було всього 11 членів, то втрати виявляються неймовірними: репресовано більше чим при перших складах. Завдяки таким втратам українці помітили, що КГБ арештує у першу чергу нових, тих, хто ледве ввійшов у склад Групи членів. У зв'язку з цим, Група припинила оголошення нових членів. Тепер ці неоголошені — становлять основну силу Групи. Щоб ця сила почала діяти, необхідно те, що і в Москві — можливість легально контролювати виконання Гельсінкських домовленостей в Україні. Добитися цього можна лише з допомогою суспільства і урядів країн, що підписали Гельсінкський заключний акт.

Перед урядом СРСР Союзу треба поставити ультимативну вимогу — чесно виконувати всі статті Гельсінкських угод, надавши суспільству право контролювати їх виконання. В зв'язку з незаконним цим правом — негайно звільнити з ув'язнення, повернути з заслання і вигнання всіх членів Гельсінкської групи і інших союзовців політ'язнів і в'язнів сумління. Якщо б СРСР прийняв цю вимогу, створилися б добрі умови для легальної діяльності Гельсінкських груп. Якщо б же СРСР відмовився від суспільної контролю — проголосити Акт недовіри і домагатися скликання мирної конференції для вирі-

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!
UFU Foundation, Inc.
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003

Д-р ЮРІЙ ЗАСЛАВЕЦЬ — дентист
повідомляє своїх пацієнтів про ЗМІНИ ОФІСОВИХ ГОДИН:
понеділок і четвер — 9-6, середа — 12-7, п'ятниця — 9-2.
1507 Avenue M ■ Brooklyn, N.Y. 11230 ■ Tel.: (212) 998-1536

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи“
ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПОДИНОКІ ОСОБИ.
ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ
якщо попередні рахунки НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ
Окремих листів в тій справі не буде відписувати.

ДНІ ТОВАРИСТВА „САМОПОМІЧ“ під патронатом КАСИ „САМОПОМІЧ“ в ЧИКАГО

В п'ятницю, 8-го жовтня 1982 р., о год. 8-й веч.
ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ КАРТИН
АНДРІЯ КОВАЛЕНКА
в Домі Сеньора

Слово про мистця ..... ОЛЕКСАНДРА ДЯЧЕНКО КОЧМАН
Виставка відкрита в суботу і неділю, 9-10-го жовтня, 9-та ранку до 9-та вечора

Активності СУФА в ювілейному році 300-ліття звільнення Відня

У вересні 1983 року Австрія відзначає 300-ліття звільнення Відня від другої турецької облоги в 1683 році. Численні виставки, книжки та інші імпреси відзначать цю подію. Також австрійська пошта відзначить цю річницю відповідною спеціальною поштовою маркою.

Союз Українських Філателістів Австрії (СУФА) планує разом з українською громадою у Відні ряд активностей з нагоди ювілею звільнення Відня, щоб задокументувати важливу роль, яку відіграли українці в 1683 році.

З початку 1983 року вийде двомовна німецько-українська брошура під назвою „Відень 1683—Козаки і Кульчицький“. В цій публікації будуть поміщені також численні ілюстрації. Зміст її складатиметься з таких частин: Австрія й Відень в році 1683; Роль польського короля Яна III Собеського, Українське Козацтво; Вербування й участь козаків; Папа Іннокентій XI і козаки; Собеський і козаки; Рішальна битва 12 вересня 1683 року; Після звільнення Відня; Українець Юрій Франц Кульчицький тощо.

Самозрозуміло, текст буде доповнений також філателістичними прикладами. Крім цього до публікації буде доданий каталог усіх двомовних німецько-українських поштових штемпелів австрійської державної пошти, які появились за проєктом СУФА.

Опис австрійської різдвяної марки 1979 року, яка зображує ікону „Різдва Христового“ з української греко-католицької церкви св. Великомучениці Варвари у Відні, закінчить філателістичну частину нашої публікації. Вступне слово до брошури напише президент Австрії д-р Рудольф Кірхшлегер. Українська частина брошури „Відень 1683—Козаки і Кульчицький“, що буде видана заходами Союзу Українських Філателістів Австрії, вже друкується у видавництві „Свобода“.

На жаль, СУФА не встані покрити кошти випуску такої публікації. Тому звертаємося до всіх членів і приятелів СУФА з проханням підтримати нас фінансово, щоб ми могли завершити це діло (членів СУФА на території Австрії просимо вплачувати свої датки долученням „ерлягшайном“).

Закордонних членів просимо посылати свої датки готівкою або чеками на адресу СУФА, яку подаємо при кінці цієї статті. Поза тим пропонуємо також оголошення в нашій публікації—одна сторінка коштує 325 американських доларів, а половина сторінки—165 амер. дол., або їхню рівновартість в інших валютах.

Дуже надіємось, що наші члени і приятелі відгукнуться на наше прохання і ми будемо встані випустити цю брошуру. На нашу думку, ця публікація, що не буде науковою працею, але базованою на наукових матеріалах, написана легко, зрозуміло.

мільм стилем, може викликати зацікавлення як і філателістично, так і науково зацікавленого читача. Далеко поза межами Австрії відомий український хор при церкві св. ВМ. Варвари у Відні під проводом українського композитора й другого містоголови СУФА проф. Андрія Гнатюшина. Це цього року наспівав платівку з українськими козацькими піснями, яка вийшла на початку 1983 року накладом українського відділу Радіо Ватикану в Римі під організації почесного члена СУФА о. проф. д-ра Софрона Мудрого, ЧСВВ. Брошуру як і платівку можна буде набити в СУФА.

З нагоди „першоднівки“ австрійської поштової марки „300 років відсід Відня“ СУФА влаштує виставку поштових марок із спеціальним відділом австрійської пошти. Завдяки послужливості „клубу власників віденських каварень“ зможемо відбити цю виставку в славній недавно знову відкритій каварні „Кафе Централь“ (Відень I, Герренгассе-Штраухгассе) Правдоподібно, день „першоднівки“ марки „300 років відсід Відня“ буде 9 вересня 1983 року. Тому плануємо відбити виставку СУФА в часі від 9-го до 12-го вересня 1983 року.

Приміщення виставки спричинило то, що СУФА як тему своєї імпреси вибрало не тільки турецьку облогу Відня в 1683 році, але також подію, яка тісно пов'язана з турецькою облогою Відня, а саме—заснування віденської каварні.

Знаємо, що легендарний Юрій Франц Кульчицький не був першим каварником у Відні, але знаємо також, що шойно він каварню зробив популярною у Відні. Поза тим нема сумнівів, що своїм подвигом через турецький табір перед Віднем український Юрій Франц Кульчицький причинився до звільнення Відня від турецької облоги в 1683 році.

З нагоди згаданої виставки СУФА пропонує австрійській пошті випустити чотири двомовні німецько-українські спеціальні поштові штемпелі. З нагоди „першоднівки“ австрійської марки „Турецька облога Відня“ мав би появитися штемпель з рисунком старого Відня та українського козака; другий і третій день виставки будуть присвячені ювілейні „300 років—віденська каварня“.

Передбачені спеціальні поштові штемпелі на ці дні мають зображувати портрет Юрія Франца Кульчицького і символічний рисунок каварні (стіл, крісло, гардероб тощо). День 12-го вересня 1683 року був днем рішальної битви в бою з турками перед Віднем. Саме тому СУФА планує точно в день 300-літньої річниці цієї битви, — 12-го вересня 1983 року, — разом з австрійською поштою організувати символічну козацьку кінну пошту.

Таким способом хочемо пригадати, що українські козаки перед 300 роками рішуче причинилися до звільнення Відня. Тут відобразимо запланований поштовий штемпель з нагоди цієї „козацької кінної пошти“, який покаже українського козака в бою. Проєкт цього штемпеля виготовив наш український графік Ергард Штайнгаген.

Для філателістів, самозрозуміло, приготуємо ряд офіційних конвертів і листівок для „першоднівки“ і для всіх згаданих спеціальних поштових штемпелів. Для кожного штемпеля випустимо кольорову офіційну конвертку, які видрукує фірма Пфлегер—Вієна ФДЦ (власність є членом СУФА). Конверта-першоднівка показуватиме частину олійного малюнку „Облога й відсід Відня 1683“ з музею історії війська у Відні; так звана „максимум-картка“ зображуватиме цілий цей малюнок. Для спеціального штемпеля з портретом Кульчицького передбачено конверт із малюнком „Перша каварня у Відні, 1683“ (цей малюнок зображує каварню Кульчицького „Під синьою фляшкою“) маляра Франца Шамса з 1862 року. Інша конвертка показуватиме фотографію однієї відомої віденської каварні.

Для „козацької кінної пошти“ СУФА випустить спеціальну листівку з образом одного або більше козаків в бою—ця листівка буде допущена до життя тільки 12-го вересня 1983 року.

Тому що в день „першоднівки“ марки „300 років відсід Відня“, напевно, ще й інші філателістичні товариства й клуби у відповідних історичних місцевостях як Тульн, Голябрунн, Кльостернойбург, Корнойбург, Штетельдорф над Ваграмом, Перхтольдсдорф, Штаммерсдорф й інші будуть організувати виставки зі спеціальними відділами австрійської пошти, СУФА планує ще випустити листівку великого формату для колекцій з різними штемпелями. На цій великій листівці побачимо малюнок „Собеський освободжує Відень“ з Ватиканських Музейів в Римі. Цей колосальний образ, який намалював Ян Матейко, передано 12-го вересня 1883 року тодішньому Папі Левові XIII з нагоди 200-ліття битви коло Відня.

Поза філателістичною програмою українська громада у Відні планує ще виступи українського хору при церкві св. ВМ. Варвари у Відні під диригуванням проф.

Андрія Гнатюшина; з початку червня 1983 року має відбутися вже традиційний концерт в рамках „віденського фестивалю“, в старій ратуші (Відень I, Віплінгерштрассе 8). У програмі—українські козацькі пісні. В рамках виставки СУФА в каварні „Кафе Централь“ 10-го вересня 1983 року ввечері відбудеться також концерт цього хору із українськими козацькими піснями. В неділю, 11-го вересня 1983 року, о год. 10-й в українській греко-католицькій церкві св. ВМ. Варвари у Відні I, Постгассе 8, буде відправлена торжественна Служба Божа з Панахидою у пам'ять тих українських козаків, які перед 300 роками боролися в християнському відсідному війську у Відні.

Масмо надію, що з Вашою підтримкою зможемо реалізувати передбачену програму. Про есентуальні зміни у програмі або в термінах поінформуйте нас вчасно в Інформаційному Листку СУФА.

Поштові і телеграфічні адміністрації західноєвропейських країн заснували у вересні 1959 р. свою організацію під назвою ЦЕПТ. Ця організація, яка на протязі 23-ох років свого існування виявила дуже добру працю і співпрацю, відбула свою 11 конференцію від 14-го до 25-го червня 1982 року у Відні.

Від 1959 року всі країни ЦЕПТ, щороку випускають одну спеціальну поштову марку зі спільною тематикою, щоб таким чином задокументувати ідею з'єднаної Європи. Під час цієї конференції оголошено теми тих марок аж до 1988 року: 1982—історична подія; 1983—значні твори людського розуму; 1984—з нагоди 25-літнього ювілею ЦЕПТ вибрано проєкт мистця Й. Ларівієра з Монако, який показує міст, як символ з'єднання; 1985—музика; 1986—охорона природи; 1987—модерне мистецтво, особливо, архітектура; 1988—засоби сполучення (авто, літак, потяг).

До ЦЕПТ належать такі країни: Бельгія, Данія, Федеративна Республіка Німеччина, Фінляндія, Франція, Греція, Ірландія, Ісландія, Італія, Югославія, Ліхтенштайн, Люксембург, Мальта, Монако, Голландія, Норвегія, Австрія, Португалія, Сан Маріно, Швеція, Швейцарія, Еспанія, Туреччина, Ватикан, Великобританія і Кіпр.

Закордонних членів СУФА просимо спрямувати свої листи та датки на фонд випуску брошури „Відень 1683—Козаки і Кульчицький“ на адресу СУФА.

ПРЕСОВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Цією інформацією доповнюємо нашу статтю „Активності СУФА в ювілейному році 300-ліття відсід Відня 1683-1983“, яка появилась в ч. 4 Інформаційного Листка СУФА за липень і серпень 1982 року. Ми згадували там, що Союз Українських Філателістів Австрії (СУФА) ще при кінці цього року планує випустити публі-

кацію „Відень 1683—Козаки і Кульчицький“ про участь українців, а особливо козаків, у визволенні Відня від другої турецької облоги в 1683 році.

З огляду на факт, що зібрано дуже багато цікавих матеріалів ми встані випустити репрезентативне видання з кольоровою обкладинкою і численними ілюстраціями та світлинами та рідкісними унікальними картинками. Заплановане число сторінок збільшиться із запланованих 80-ти на принайменше 120 сторінок.

Ще раз звертаємося до всіх читачів підтримати нас фінансово, бо ми самі не

встані зібрати відповідні грошові фонди на випуск такої репрезентативної публікації-книжки. Вважаємо, що випуск такої книжки міг би бути цінним і вартісним для всієї української громади.

Союз Українських Філателістів Австрії

Прохаємо, щоб громадяни, зацікавлені у випуску цієї публікації, прислали свої дари на адресу Союзу Українських Філателістів Австрії:

Ukrainischer BSV in Österreich, Schönlaterngasse 7/8, A-1010 Wien, Austria, Europe

В пам'ять другої річниці смерті нашого Дорогого ШВАГРА
бл. п. д-ра інж. Михайла Стефанова
складаємо 50.00 доларів
на УКРАЇНСЬКИЙ СТУДІЙНИЙ ФОНД при Гарварді.
Зеновія і Осип ГУЛЕЯ

Замість квітів на могилу
бл. п. д-ра Всеволода Клюфаса
складаємо 100.00 доларів
на НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА
Софія і д-р Ярослав РОЖАНКОВСЬКИЙ

У ВІСІМНАДЦЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
МОЄЇ НЕЗАБУТНОЇ ДРУЖИНИ, МАМИ І БАБЦІ
бл. п. ГАЛИНИ ГУСАК
будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДОЮ
в церкві:
Царя Христа в Бостоні, Масс.;
Матері Неустачної Помочі
в Дірборн Гайтс, Миш.
в суботу, 9-го жовтня 1982 р., о год. 9-й ранку
Про молитви за спокій її душі просить —
муж КОНРАД з ДІТЬМИ І ВНУКАМИ

+
В ДРУГУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
НЕНАДІЙНОЇ СМЕРТІ
НАШОЇ НАЙДОРОЖЧОЇ
ДРУЖИНИ І МАМИ
бл. п. НАТАЛІЇ ПРИШЛЯК
з дому ФІЛЬВАРКІВ
буде відслужена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
з ПАНАХИДОЮ
в четвер, дня 14 жовтня 1982 р., о год. 8-й вранці
в церкві св. Михайла на вул. Іберейн в Монреалі
Про участь в Богослужбах і молитви за спокій
душі Покійної просить:
ЯРОСЛАВ — муж
ІГОР — син

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
НАШОГО НАЙДОРОЖЧОГО
ЧОЛОВІКА І БРАТА
бл. п. МИХАЙЛА ЯРЕМКА
будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ І ПАНАХИДИ
в п'ятницю, 15-го жовтня 1982 року:
в год. 8-й рано в церкві св. Йосафата, Парма, Огайо;
в год. 8-й рано в церкві св. Івана Хрестителя, Ньюарк, Н. Дж.;
в год. 9-й рано в церкві св. Михайла, Мілвокі, Віск.;
в неділю, 17-го жовтня 1982 р., о год. 10-й рано
в церкві св. Андрея, Парма, Огайо.
Рідних, Приятелів і Знайомих просимо згадати Покійного
в цей день у своїх молитвах.
ІВАННА — дружина
МИКОЛА І КАТРУСЯ — брат і братова

Мистецька програма • Різні несподіванки
Виграші • Смачні українські страви.
Вступ вільний.
Запрошуємо до численної участі.

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ

впаштовують

УКРАЇНСЬКИЙ ОСІННІЙ ФЕСТИВАЛЬ

В днях 8, 9 і 10-го жовтня 1982 року
(п'ятниця, субота і неділя)
при 8-й вул. — Ст. Маркс Плейс між Другою
і Першою Авеню в Нью Йорку, Н. Й.

В неділю, 10-го жовтня 1982 р., о год. 3-й по пол.
в залі школи Шопена
НАДЗВИЧАЙНА ІМПРЕЗА
„МИ з УКРАЇНИ“
з участю найкращих мистецьких сил на еміграції:

ЛІНА БЕЛЮЦЬ — артистка; ЛЕОНІД ВЕРБИЦЬКИЙ — композитор, піаніст; БОРИС ВЕСЛЯР — віртуоз, акордеоніст.
ОЛЕКСІЙ ЖУРБА — режисер, керівник ансамблю.

Субота, 9-го жовтня 1982 р., о год. 9-й веч.

в залі парафії св. Йосифа
при 5000 Н. Камберленд
ВЕЛИКА ЗАБАВА

Грає оркестра „МРІЯ“

До 100-річчя...

(Закінчення зі стор. 2)

Тим часом досвід життя нас вчить, що вертаючись до природи, ми вертаємося одночасно до самопоїдання та варварства, а вже що найголовніше, в такому демократичному хаосі найбільше шансів має, оперта на підрадянські егалітарні інстинкти пасивних мас, комуністична реакція, яка нічого іншого, крім знищення усякої свободи, стримання усякого руху так духової, як і матеріальної, дати не може. Тому, в трагічній навії положенні між охлократичною споконвіку Москвою, що з одного боку виховала в наших громадянстві рабство, а з другого боку демократично-анархістичною споконвіку Польщею, що, «правом і левом» вщепила в нас сваволію і анархію на взір пануючого тоді повного беззаконня у демократичній і свободолубній Річпосполитій, то тільки метода класократична під проводом українських гетьманів відрізняла нас від тих двох сусідів, що весь час зазіхали на нашу незалежність.

Тому традиція, образ і ідея Гетьманщини навіть зі всіма її помилками, ще поки що єдина наша національна сила, яка і надалі відрізнятиме нас від найбільших небезпечних наших ворогів — росіян, бо поза нею, себто традиційною, історичною і українцями природною формою правління, яким являється Гетьманство, нема іншої державно-творчої сили, що відрізняла нас від чужих метрополій. І так в протилежності до охлократії, яка завжди нас втягувала в Москву, а в протилежності знову до демократії, яка нас завжди затишала шляхетсько-республіканськими «вольностями» в Польщі, українотворчою була тільки класократія, оперта на рівновазі та гармонійній співпраці між державою та громадянством, організованим в класи за різномірною матеріальною і духовою продукцією, то значить, за принципом, що хто робить, а не до якої партії належить.

У результаті існують численні класи, які приймають одну спільну громадську мораль (а не багато родів моралі, як це звичайно буває при демократії — І. Л.) побудовану, очевидно, на Божому законі, що звучить: «В поті чола твого будеш їсти хліб твій!» Отже нахвалі релігійної моралі заборона всяку експлуатацію людини-людиною, клас-класою. З підвищеного сліду, що всі класи ідейний інтерес держави й нації мусять ставити вище своїх егоїстичних інтересів, головною найчисельнішою в українській класократії, біля якої мають об'єднатися всі інші українські класи, як хрест державної України.

Це, очевидно, ніяк не означає, що українській класократії

свій класи признається право супрематії над всіма іншими українськими класами, як це невірною дехто з противників класократії інтерпретує. Навпаки, вимогою класократії є саме гармонійне співжиття між класами й станами, причому добро держави й нації усі класи мусять ставити вище своїх реальних інтересів, як про це було вже сказано. А що в існуванні власної, незалежної української держави є найбільш заінтересована, не словами, а життям і кров'ю, до землі мільйонів прив'язана і з різномірною продукцією, а не з політикою живуча українська класократія, тому й її вважається хрестом державної України. А втім, як твердить соціологи, то в усіх країнах, де тільки творилася держава, то всюди основою тих держав була лицарсько-хліборобська класка. Таке явище ми бачимо в нашій історії, особливо за великого гетьмана Богдана Хмельницького, коли то під новою, авторитетною, козацькою верствою об'єдналися останки української шляхти, та найкраща частина сільськогосподарського, готового на жертви за цілу націю, українського селянства.

Така сама подія повторилася і за другої Гетьманщини, коли то в Києві 29-го квітня 1918 року не тільки великі, але й середні, а навіть і малі українські хлібороби проголосили гетьманом всієї України Павла Скоропадського. Тому політично організувати і національно об'єднати нашу етнографічну масу зможе тільки, очевидно, разом з іншими класами, українська хліборобська класка, яка до приходу більшовиків на Україну складалася з двох станів, а саме: з хліборобів-дворян і хліборобів-селян. Сьогодні, цей перший стан майже, а може й цілком не існує, бо його винищили більшовики так, що провід української хліборобської класки належить сьогодні до другого стану цієї класки, а саме, до найбільш активних і найбільш воєнних елементів, що їх в процесі революції за визволення України, виділила з себе селянська маса. І до них Липинський звертається такими словами: «Сини селянські, господарські! Ви, до кого пересунулося фактично все, що зрушило з місця революція. Ви, в руках яких лежить вся будучина України. Ви, яким комуністи загрозили шлях до поширення і влади. Пам'ятайте, що сильні комуністи скинути і Державу українську збудувати Ви зможете лише тоді, коли самі будете сильні як сталь». А далі Липинський перестрає їх перед українськими демократами й охлократами, кажучи: «Якщо послухаєте граючих на всіх ваших найгірших нахилах українських демократів і охлократів — загинете... І Ви опинитеся знов під владою диктатури московської контркомуністичної, що так само, як диктатура комуністична, маючи в собі досвідчені старі московські провідні верстви, немислосердно буде правити і буде Вами як хліборобами, по своїй колючині (Москві питомій — І. Л.) природі, помитувати». («Листи», стор. XXXIII).

Отже, з підвищеного недвозначно слідує, що тепер цій новій провідній верстві, що вийшла з убогого селянського метем і боротьбою українського селянства, що в останніх роках творила всю матеріальну державницьку українську силу, випаде завдання будувати українську державу такою, якою вона зі всіма іншими українськими класами за українськими державницькими традиціями, мати і бачити бажає. При цьому Липинський на підставі історичного досвіду стверджує, що: «Кожний, хто уважно приглядався до оцієї нашої майбутньої аристократії (аристократії Липинський скрізь і завжди називає провідну верству без огляду на її походження — І. Л.) знає, що з нею, коли вона буде взята в залізні карби дисципліни і організації, можна не тільки Україну збудувати, а й світ завойовувати. Але позбавлена дисципліни і організації, ця майбутня аристократія наша, — як продовжує Липинський, це руйнінний найгірший гатунку... І коли б дійшла воля до влади в позбавленій світського (монархічного) і духовного (релігійного) авторитету самостійній Україні, то як припускає Липинський, — залле вона цю країну кров'ю, грабінням, злочинами і врешті сама себе обезсилить, а то й, якщо б навіть сама себе не вигубить, то напевно стане здобиччю сусідів». («Покликання Варягів» стор. 26).

Тому від такої евентуальної анархії чи навіть руйні стримати та негидична від такої руйнінницької роботи усунути зможе тільки гетьман, що стоїть понад всіма класами й партіями, що до нікого спеціально в нації не належить, навпаки, він є власністю цілої нації. Тому тільки він один, як господар української землі, що несе відповідальність за державу постійно аж до смерті, є всіли притягати всіх людей із сіл і міст для спільних інтересів держави.

Пам'яті проф. д-ра Юрія Мачука

Дня, 19-го липня чикагська громада провела на вшанування пам'яті проф. д-ра Юрія Мачука, зразково українського патріота, визначного науковця і педагога, всестороннього національно-культурного діяча, що за 82 роки свого творчого, повного динаміки і науки поспівати життя залишив по собі пам'ять великої і заслуженої людини.

І справді, сповненням великого творчого і якогоось особливого патосу було життя цієї людини, яка почала свою життєву мандрівку з-під вогонь польської стріли (село Щербів у південній Буковині) й інколи, в дуже складних умовах тієї мандрівки, зуміла завдяки своєму небуденному таланту, послідовності в праці і християнському характеру, дійти до висот науки і керівних становищ на різних відтинках українського національного життя.

Зупинімося коротко над останніми етапами життєвого шляху Сполочного, і цей огляд релігійно покаже нам цю... вшануванню індивідуальності ученого, національного трудівника, одного з кращих синів зеленої Буковини.

Перший етап — довоєнний румунський. Після закінчення середньої освіти в німецькій і українській гімназіях у Чернівцях Юрій Мачук навчався в Чернівецькому університеті, здобувши у 1927 році диплом ліценціянта, а в 1934 році — доктора фізичних наук з найвищим відзначенням. Хоч зданий виключно на власні спроможності, він знайшов час і на студентську діяльність у лавах Українського Академічного Козацтва «Чорноморе». Але понад усе, на першому етапі його життя, була наука. Завдяки винятковим здібностям йому, свідомому українцеві, подало стати на наукову працю у румунському університеті ім. короля Карла II у Чернівцях і залишитися на цьому становищі аж до липня 1940 року, тобто до приходу совєтської армії на Буковину. В нових умовах, в переїменованому з Карлового на Український державний університет, він продовжує свою наукову працю як професор, а згодом декан математично-фізичного факультету.

У перших роках Другої світової війни, вимушений обставинами, виїздить з сім'єю до Німеччини, але вже у 1943 році бачимо його на становищі спочатку професора, а згодом директора Інституту фізики при Медич-

ному інституті у Львові. Це становить до нього займав вбитий польською партизанською д-р Андрій Ластовецький.

Після переїзду до Америки почалась нова карта в житті професора. Він поселився у Філадельфії і після перших початкових труднощів вже у 1951 році влаштувався в Пенсильванському університеті, що, до нинішнього часу, дотеперішній науковий дорібок і стаж професора Мачука, прийняв його на працю наукового дослідника («рісчерч-асошіейт») Електро-інженерного інституту.

І хоч нова праця в нових обставинах вимагала багато зусиль, проте він за весь час свого перебування в Філадельфії, тобто аж до переходу на еміграцію у 1968 році, став одним з передових діячів українського національного життя у Філадельфії.

Науковий дорібок Покійного — справді імпонуючий. Його спеціальністю була експериментальна фізика і в цій галузі він залишив багато наукових публікацій у фахових журналах у мовах румунської, німецької, французької, а як науковий дослідник Пенсильванського університету виготовив він 29 наукових звітів, та прочитав 15 доповідей на наукових конференціях фізиків. Був він членом румунських і австрійських наукових товариств, а в Америці — членом Американського Товариства Фізиків і Інституту фізиків. В сфері українського наукового життя був він співзасновником, а згодом почесним членом Асоціації Українських Університетів Професорів, та дійсним членом Наукового Товариства ім. Шевченка.

Наукові досягнення Сполочного відмічені в спеціалізованих і біо-бібліографічних американських довідниках, в українському Довіднику про українців Північної Америки, а окремі інформації про нього подає таж Українська Енциклопедія (українською й англійською мовами). Вислідом деяких наукових досліджень проф. Мачука включені в

кількох університетських підручників фізики.

Крім науково-фахової праці проф. Мачук брав участь у діяльності різних українських товариств і організацій, а особливо присвятив себе українському шкільництву. І так, під час свого 17-літнього перебування у Філадельфії, він довгі роки був заступником голови місцевого відділу УККА, головного Шкільного Фонду Українознавства та Стипендіального Фонду; це він у 1959-60 роках причинився до заснування студій українистики на Пенсильванському університеті (чи не першого цього роду почину в Америці), які існують там по сьогодні. Довші роки очолював він Учительську Громаду і його заходами курси українознавства, ведені цією ж Громадою, переорганізовано на 12-літню школу українознавства з натуральним іспитом. Ця система стала зразком для українознавчого шкільництва на інших теренах. Він теж причинився до видання за гроші Шкільного Фонду кількох шкільних підручників. Сполочний був також деякий час заступником голови Політичної Ради і членом Шкільної Ради УККА.

Не припинив своєї національно-громадської активності покинувши професор і після переходу на еміграцію, коли прибув на постійне перебування до Чикаго. Він зразу включився у членство в Чикагській головному 2-го Відділу Організації Державного Відродження України, до якої належав від часу свого приїзду до Америки. Виключно його особистими заходами відновлено в Чикаго діяльність Осередку НТШ, який він очолював три роки, і під його керівництвом урочисто відзначено тут 100-ліття цієї найстаршої української наукової установи. Був він членом Українського Національного Музею ім. Симеона-Віктора, Об'єднання б. Вояків, членом Української Буковинської Громади, головою Гуртка платників національного податку 22-го січня та членом 423-го Відділу УН-Союзу.

Не зважаючи на свій поважний вік і різні обов'язки, він як член парафії українського православного кафедрального собору св. Володимира, дуже допоміг, коли зайшла пекуча потреба, парафіяльний українознавчий школи і взяв на себе обов'язки директора, з яких дуже добре зав'язався.

Болічним ударом була для нього смерть його чудової дружини Глієрії у 1980 році. Ці переживання мали вплив на стан його здоров'я. А проте, аж до останніх днів життя, його невиспущений дух і громадський темперамент домінували над його фізичним станом. Він постійно цікавився усіми важливими подіями, але неочікувана смерть перервала нитку його багатого і творчого життя.

Покійний осиротів дві доньки, Зірку, вдову по д-ру Вікторові Цимбалісту з двома синами в Чикаго, і Орсиса, дружину д-ра Тараса Новосіського теж з двома синами у Вашингтоні.

М.Семчишин

Увага! Філадельфія! Пошуку відповідальну, довірливу ННЮ, з підходом до дітей і з добрим знанням української мови, для 2-річної дитини. Година — 8-5, 5 днів у тиждень. Поправка телефону — (215) 473-2636

Відкриття програми вечора, д-р Кальба з жалем повідомив, що з уваги на реконвалесценцію президента Фонду ім. М. Шафранюк не міг взяти участі і тому його заступила його дружина Я. Шафранюк, разом з редактором каталогу С. Гордінським при передачі каталогу й пропам'ятної медалі міністрам Мекке-рі.

Після тих розмов становивши Америку не змінилося щодо санкцій в справі совєтського газопроводу. Однак є натяки, що Адміністрація Регена може взяти під увагу інші підходи для покращення Совєтського Союзу за його роллю в репресіях польської професії «Солідарність», встановлення воєнного стану в Польщі та інвазію на Афганістан.

Відкриття програми вечора, д-р Кальба з жалем повідомив, що з уваги на реконвалесценцію президента Фонду ім. М. Шафранюк не міг взяти участі і тому його заступила його дружина Я. Шафранюк, разом з редактором каталогу С. Гордінським при передачі каталогу й пропам'ятної медалі міністрам Мекке-рі.

Після тих розмов становивши Америку не змінилося щодо санкцій в справі совєтського газопроводу. Однак є натяки, що Адміністрація Регена може взяти під увагу інші підходи для покращення Совєтського Союзу за його роллю в репресіях польської професії «Солідарність», встановлення воєнного стану в Польщі та інвазію на Афганістан.

Відкриття програми вечора, д-р Кальба з жалем повідомив, що з уваги на реконвалесценцію президента Фонду ім. М. Шафранюк не міг взяти участі і тому його заступила його дружина Я. Шафранюк, разом з редактором каталогу С. Гордінським при передачі каталогу й пропам'ятної медалі міністрам Мекке-рі.

Після тих розмов становивши Америку не змінилося щодо санкцій в справі совєтського газопроводу. Однак є натяки, що Адміністрація Регена може взяти під увагу інші підходи для покращення Совєтського Союзу за його роллю в репресіях польської професії «Солідарність», встановлення воєнного стану в Польщі та інвазію на Афганістан.

Відкриття програми вечора, д-р Кальба з жалем повідомив, що з уваги на реконвалесценцію президента Фонду ім. М. Шафранюк не міг взяти участі і тому його заступила його дружина Я. Шафранюк, разом з редактором каталогу С. Гордінським при передачі каталогу й пропам'ятної медалі міністрам Мекке-рі.

Після тих розмов становивши Америку не змінилося щодо санкцій в справі совєтського газопроводу. Однак є натяки, що Адміністрація Регена може взяти під увагу інші підходи для покращення Совєтського Союзу за його роллю в репресіях польської професії «Солідарність», встановлення воєнного стану в Польщі та інвазію на Афганістан.

Відкриття програми вечора, д-р Кальба з жалем повідомив, що з уваги на реконвалесценцію президента Фонду ім. М. Шафранюк не міг взяти участі і тому його заступила його дружина Я. Шафранюк, разом з редактором каталогу С. Гордінським при передачі каталогу й пропам'ятної медалі міністрам Мекке-рі.

Після тих розмов становивши Америку не змінилося щодо санкцій в справі совєтського газопроводу. Однак є натяки, що Адміністрація Регена може взяти під увагу інші підходи для покращення Совєтського Союзу за його роллю в репресіях польської професії «Солідарність», встановлення воєнного стану в Польщі та інвазію на Афганістан.

Відкриття програми вечора, д-р Кальба з жалем повідомив, що з уваги на реконвалесценцію президента Фонду ім. М. Шафранюк не міг взяти участі і тому його заступила його дружина Я. Шафранюк, разом з редактором каталогу С. Гордінським при передачі каталогу й пропам'ятної медалі міністрам Мекке-рі.

Після тих розмов становивши Америку не змінилося щодо санкцій в справі совєтського газопроводу. Однак є натяки, що Адміністрація Регена може взяти під увагу інші підходи для покращення Совєтського Союзу за його роллю в репресіях польської професії «Солідарність», встановлення воєнного стану в Польщі та інвазію на Афганістан.

Відкриття програми вечора, д-р Кальба з жалем повідомив, що з уваги на реконвалесценцію президента Фонду ім. М. Шафранюк не міг взяти участі і тому його заступила його дружина Я. Шафранюк, разом з редактором каталогу С. Гордінським при передачі каталогу й пропам'ятної медалі міністрам Мекке-рі.

Після тих розмов становивши Америку не змінилося щодо санкцій в справі совєтського газопроводу. Однак є натяки, що Адміністрація Регена може взяти під увагу інші підходи для покращення Совєтського Союзу за його роллю в репресіях польської професії «Солідарність», встановлення воєнного стану в Польщі та інвазію на Афганістан.

Відкриття програми вечора, д-р Кальба з жалем повідомив, що з уваги на реконвалесценцію президента Фонду ім. М. Шафранюк не міг взяти участі і тому його заступила його дружина Я. Шафранюк, разом з редактором каталогу С. Гордінським при передачі каталогу й пропам'ятної медалі міністрам Мекке-рі.

Після тих розмов становивши Америку не змінилося щодо санкцій в справі совєтського газопроводу. Однак є натяки, що Адміністрація Регена може взяти під увагу інші підходи для покращення Совєтського Союзу за його роллю в репресіях польської професії «Солідарність», встановлення воєнного стану в Польщі та інвазію на Афганістан.

Відкриття програми вечора, д-р Кальба з жалем повідомив, що з уваги на реконвалесценцію президента Фонду ім. М. Шафранюк не міг взяти участі і тому його заступила його дружина Я. Шафранюк, разом з редактором каталогу С. Гордінським при передачі каталогу й пропам'ятної медалі міністрам Мекке-рі.

Після тих розмов становивши Америку не змінилося щодо санкцій в справі совєтського газопроводу. Однак є натяки, що Адміністрація Регена може взяти під увагу інші підходи для покращення Совєтського Союзу за його роллю в репресіях польської професії «Солідарність», встановлення воєнного стану в Польщі та інвазію на Афганістан.

Відкриття програми вечора, д-р Кальба з жалем повідомив, що з уваги на реконвалесценцію президента Фонду ім. М. Шафранюк не міг взяти участі і тому його заступила його дружина Я. Шафранюк, разом з редактором каталогу С. Гордінським при передачі каталогу й пропам'ятної медалі міністрам Мекке-рі.

Після тих розмов становивши Америку не змінилося щодо санкцій в справі совєтського газопроводу. Однак є натяки, що Адміністрація Регена може взяти під увагу інші підходи для покращення Совєтського Союзу за його роллю в репресіях польської професії «Солідарність», встановлення воєнного стану в Польщі та інвазію на Афганістан.

Відкриття програми вечора, д-р Кальба з жалем повідомив, що з уваги на реконвалесценцію президента Фонду ім. М. Шафранюк не міг взяти участі і тому його заступила його дружина Я. Шафранюк, разом з редактором каталогу С. Гордінським при передачі каталогу й пропам'ятної медалі міністрам Мекке-рі.

Після тих розмов становивши Америку не змінилося щодо санкцій в справі совєтського газопроводу. Однак є натяки, що Адміністрація Регена може взяти під увагу інші підходи для покращення Совєтського Союзу за його роллю в репресіях польської професії «Солідарність», встановлення воєнного стану в Польщі та інвазію на Афганістан.

Відкриття програми вечора, д-р Кальба з жалем повідомив, що з уваги на реконвалесценцію президента Фонду ім. М. Шафранюк не міг взяти участі і тому його заступила його дружина Я. Шафранюк, разом з редактором каталогу С. Гордінським при передачі каталогу й пропам'ятної медалі міністрам Мекке-рі.

Після тих розмов становивши Америку не змінилося щодо санкцій в справі совєтського газопроводу. Однак є натяки, що Адміністрація Регена може взяти під увагу інші підходи для покращення Совєтського Союзу за його роллю в репресіях польської професії «Солідарність», встановлення воєнного стану в Польщі та інвазію на Афганістан.

Відкриття програми вечора, д-р Кальба з жалем повідомив, що з уваги на реконвалесценцію президента Фонду ім. М. Шафранюк не міг взяти участі і тому його заступила його дружина Я. Шафранюк, разом з редактором каталогу С. Гордінським при передачі каталогу й пропам'ятної медалі міністрам Мекке-рі.

Після тих розмов становивши Америку не змінилося щодо санкцій в справі совєтського газопроводу. Однак є натяки, що Адміністрація Регена може взяти під увагу інші підходи для покращення Совєтського Союзу за його роллю в репресіях польської професії «Солідарність», встановлення воєнного стану в Польщі та інвазію на Афганістан.

Відкриття програми вечора, д-р Кальба з жалем повідомив, що з уваги на реконвалесценцію президента Фонду ім. М. Шафранюк не міг взяти участі і тому його заступила його дружина Я. Шафранюк, разом з редактором каталогу С. Гордінським при передачі каталогу й пропам'ятної медалі міністрам Мекке-рі.

Після тих розмов становивши Америку не змінилося щодо санкцій в справі совєтського газопроводу. Однак є натяки, що Адміністрація Регена може взяти під увагу інші підходи для покращення Совєтського Союзу за його роллю в репресіях польської професії «Солідарність», встановлення воєнного стану в Польщі та інвазію на Афганістан.

Відкриття програми вечора, д-р Кальба з жалем повідомив, що з уваги на реконвалесценцію президента Фонду ім. М. Шафранюк не міг взяти участі і тому його заступила його дружина Я. Шафранюк, разом з редактором каталогу С. Гордінським при передачі каталогу й пропам'ятної медалі міністрам Мекке-рі.

MAKAR'S JEWELRY

STORE & SHOP

2022 Morris Avenue ■ Union, N.J. 07083
(201) 686-1931

- Виготовляємо на замовлення всі вироби з біжутерії з 14 і 18 кт. золота, срібла та емалі за нашими або власними зразками. На складі медальйони і хрестики.
- Великий асортимент тризубів різної величини та різні моделі.
- Приймаємо замовлення гуртові від крамниць та індивідуальні. Дарунки на всі нагоди: День Матері, Ім'янини, Градівіт і т. д. ЦІНИ ДУЖЕ ПОМІРКОВАНІ.

У п'ятницю відкрито до 9-ої веч.

Dr. Zygmunt Dorozynski
FAMILY
GENERAL DENTISTRY

Догідне положення • Даром паркування
ПОМІРКОВАНІ ЦІНИ • Приватно • На безпечення
Приймаємо у вечірніх годинах.
ВІДКРИТО ЛІЗНО ВЕЧОРАМИ У П'ЯТНИЦІ І СУБОТИ
24 години телефонічна обслуга у нагних випадках.

130 North Front Street
Kingston, N.Y.
(corner of Washington Avenue)

(914) 331-6675

STI
scope travel inc(201) 371-4004 — 845 Sanford Avenue, Newark, N.J. 07106
(215) 663-1166 or (215) 673-5897 — 700 Cedar Rd., Philadelphia, Pa.УКРАЇНСЬКЕ БЮРО
ПОДОРОЖЕЙ
Марійки Гельбіг

УКРАЇНА

1-11-го січня

„ЯЛИНКА” — РІЗДВО НА УКРАЇНІ

Перелет лінією КЛМ Нью Йорк/Прага/Нью Йорк, першокласний спальний поїзд Прага/Львів/Прага, готелі, всі харчі, переїзди, візи та обслуга ескорта.

Провідниця: МАРТА ФЕДОРІВ

11 днів
\$1,099.00

ARUBA

27 грудня — 3 січня

РІЗДВЯНІ І НОВОРІЧНІ ВАКАЦІЇ

Найкраща пляжа в світі — користаймо з нагоди, спішім на зустріч сонцю. • Перелет з Джон Ф. Кеннеді, переїзд до готелю і поворот.

Провідниця: МАРІЯКА ГЕЛЬБІГ

8 днів
\$659.00

CURACAO

16-23-го січня

ГІЛЬТОН ІНТЕРНЕТЕНЕЛ ГОТЕЛЬ

Готель на самій пляжі. Перелет з Кеннеді летовища, дво-особові кімнати, 15% напівне і податок додатковий.

Провідниця: ЛЯРИССА ПЕНЦАК

8 днів
\$629.00

CANCUN

12-19-го лютого

ЕЛЬ ПРЕЗІДЕНТЕ ГОТЕЛЬ

Перелет з Нью Йорку, переїзд до готелю і поворот. Дво-особові кімнати з приватною лазничкою. Теніс, гольф, два басейни до купання. Обслуга та напівне включене.

Провідниця: СТЕФА ПАВЛОВИЧ

8 днів
\$649.00

LECH - I

11-19-го березня

ЛЕЩЕТАРСЬКА ПРОГУЛЬКА ДО АВСТРІЇ

Перелет SWISSAIR до Цюриху. Переїзди між Цюрихом і Лехом. Готелі: Deluxe Berghof або Firstclass Plattenhof. Сніданки і вечері, податки, напівне і портраж.

Провідник: МИРОН ШАРКО

8 днів
від:
\$978.00